

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Dodatek powieściowy“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drweca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,— z doręczeniem 1,19 zł miesięcznie. Przejmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet. Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 5 groszy, na stronie 3-lamowej 15 groszy, w tekście na 2 i 3 stronie 20 groszy, na 1 stronie 25 groszy, przed tekstem 30 groszy.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Biuletyn wydawalstwo: „Drweca“ Sp. z o. p. w Nowemmiście,

Redaktor odpow.: w zast. W. Stawicki w Nowemmiście.

Nr. 65

Nowemiasto-Pomorze, Czwartek dnia 4 czerwca 1925.

Rok V

Thugutt podawczy się do dymisji uważał za stosowne oskarżyć publicznie rząd o niedbalstwo, złą wolę, nadużycia i brak tolerancji.

Oby był milczał — jak na to odpowiedział min. Ratajski.

Warszawa. Poseł Stanisław Thugutt oświadczył dziś, zebrany dziennikarzom w klubie sprawozdawców parlamentarnych, co następuje:

„Bezpośrednim powodem mego ustąpienia była uchwała Klubu Pracy, do którego mam zaszczyt należeć. Muszę jednak przyznać, że był to powód raczej zewnętrzny i przyspieszający decyzję, która we mnie dojrzała od dawna.

Już akceptując statut sekcji komitetu politycznego dla spraw narodowościowych zaznaczałem, że nie przywiązuję zbyt wielkiej wagi do tego, czy innego artykułu, do tej, czy innej mojej kompetencji, jako przewodniczącego. Istotą rzeczy było, czy uda się na tej platformie uzyskać jakie uzgodnienie, czy nie.

Nie udało się.

Nie byłem przecież nazbyt wymagającym. Wymagałem tyle tylko, ażeby brano swoje słowa na serio, ażeby ustawy były wykonywane i konstytucja szanowana.

Niestety, rzeczywistość nie zadawała najsłabszym wymaganiom. W jednej tylko odbudowie udało się zrobić coś realnego. Co do reformy rolnej, dreptano w miejscu, marnując zime.

W ministerstwie sprawiedliwości nie udało mi się w ciągu kilku miesięcy wywalczyć jednej prowincjonalnej rejentury dla kandydata mniejszościowego, który pracował uprzednio w sądownictwie polskim. Stan więziennictwa się pogarsza. Świetnie prosperującym przedsiębiorcom ukraińskim odmawia się kredytu. Nie wierzą w głód w okolicach dotkniętych nieurodzajem.

Nasze organa ministerstwa oświecenia ujawniły mało skrupulatności w szanowaniu ducha ustawy. Był rosnący stale system prowokacji, osłanianie nadużyć i samowoli funkcjonariuszy przesuwanie urzędników kwalifikujących się za kratki, na inne, niekiedy wyższe stanowiska.

Nam się zdaje, że Thugutt w ten sposób przemawiać nie był powinien oskarżając publicznie rząd i zarzucając mu złą wolę i mnóstwo błędów i nadużyć już choćby tylko ze względu na zagranicę i na naszych wrogów, którzy znajdują sposobność z tej przemowy Thugutta ukuć broń przeciw Polsce.

To też otrzymał on należytą odprawę od p. ministra Ratajskiego.

Minister spraw wewn. p. Cyryl Ratajski wystosował do p. prezesa Rady Ministrów list następujący: Prasa dzisiejsza podała równobrzmiące oświadczenie p. Stanisława Thugutta wobec klubu sprawozdawców sejmowych, w którym m. j. podaje do wiadomości publicznej, że wyniki pracy M. S. Wewn. były: rosnący stale system prowokacji, osłanianie nadużyć, samowola funkcjonariuszy, przesuwanie urzędników kwalifikujących się za kratki na inne, niekiedy wyższe stanowiska. Stwierdzam niniejszem, że ciężkie te zarzuty nie są zgodne z prawdą. Niema wypadku, by nadużycie urzędnika państwowego nie było ścigane dyscyplinarnie lub sądowo. Zarzut, jakoby M. S. Wewn. tolerowało rosnący stale system prowokacji i popierało urzędników kwalifikujących się za kratki, odpieram jako niczem nieuzasadniony. Podkreślam, że p. Thugutt podczas swego urzędowania miał wystarczające środki i sposobność do wytoczenia w sposób kategoryczny oskarżenia, miast oskarżać dzisiaj publicznie w formie ogólnikowej. W szczególności w kilkakrotnych wypadkach przestępstw, popełnionych przez urzędników władze bezpieczeństwa wydały zgodnie z opinią p. Thugutta jaknajdalej idące zarządzenia, zmierzające do wykrycia winnych. Niepodobniestwem byłoby w państwie praworządym wykonywać kary doraźne w drodze administracyjnej, skoro Konstytucja przewiduje w zakresie sprawiedliwości niezawisłość sądu. Proszę Pana, Prezesa Rady Ministrów o przyjęcie powyższego oświadczenia do wiadomości i użytkowanie go w sposób uznany za właściwy.

Uгода z żydami. — Sjoniści przeciwni jej.

Donoszą z Warszawy, że Rząd Polski zamierza poddać całokształt kwestji żydowskiej gruntownemu rozpatrzeniu na wspólnych publicznych konferencjach polsko-żydowskich i pragnie spróbować jeszcze raz, czy się nie uda zawrzeć z żydami ugody i pozyskać ich dla twórczej prasy państwowej. Z inicjatywy ministra Grabskiego przybywa do Warszawy rzecznik spraw żydowskich w Lidze Narodów p. L. Wolff, w charakterze pośrednika i doradcy na owych polsko-

żydowskich konferencjach. — Nam się zdaje, że te poczynania rządu spełzną na niczem, jak i poprzednie. Jeżeli bowiem chodzi o równouprawnienie w Polsce to żydzi je posiadają w całej pełni, ale im chodzi nie o równe prawa, ale o nadzwyczajne przywileje, któreby sprawiły, że żydzi tworzyliby państwo w państwie. Na to atoli, nie chcąc wydać wyroku śmierci na siebie, Polska zgodzić się nie może i żadne inne państwo nie pozwoliłoby na to.

Pierwsze wielkie manewry armji polskiej.

Warszawa. Z końcem sierpnia b. r. odbędą się pierwsze polskie wielkie manewry, w których wezmą udział: Prezydent Rzeczypospolitej, przedstawiciele rządu, zaś ze strony francuskiej szereg oficerów sztabowych z generałem Petain na czele.

Manewry podzielone są na dwie części, z których pierwsza będzie nosiła charakter kawaleryjski, z udziałem lotnictwa. Te manewry odbędą się na Wołyniu, a kierować nimi będzie generalny inspektor kawalerji, generał broni Rozwadowski.

Bepośrednio po tych manewrach odbędą się dru-

gie na Pomorzu, w okolicach Torunia, pod kierownictwem generała Skierskiego.

Jak się dowiadujemy, na te manewry mają być zaproszeni marszałkowie Sejmu i Senatu, prezesowie i członkowie komisji wojskowej, tudzież przedstawiciele dyplomacji i attache wojskowi wszystkich państw zaprzyjaźnionych. Przy głównym kierownictwie manewrów funkcjonować będzie kwatera prasowa, która korzystać będzie z wszelkich udogodnień technicznych i komunikacyjnych.

Rząd Polski nie poczuwając się do żadnej winy wzbrania się zapłacić odszkodowania ofiarom katastrofy starogardzkiej.

Warszawa. Na posiedzeniu sejmowej komisji komunikacyjnej przewodniczący poseł Bartel (kl. Pracy) interpelował obecnego na posiedzeniu p. ministra kolei Tyszkę w sprawie katastrofy pod Starogardem. P. min. Tyszka udzielając wyjaśnienia, oświadczył orzeczenie sądu rozjemczego w tej sprawie, poczem, poruszając sprawę odszkodowań dla ofiar katastrofy, podniósł jeszcze raz

stanowisko rządu, a mianowicie, że rząd polski nie może odpowiadać za wypadki, powodowane przez vis major. P. minister zarazem przedstawił zarządzenia, które mają na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa w ruchu kolejowym na przyszłość. To oświadczenie p. ministra komisja przyjęła do wiadomości.

Goście angielscy w Warszawie.

Warszawa, 29. 5. W dniu dzisiejszym o godzinie 8.52 pociągiem paryskim przybyła do Warszawy delegacja parlamentarzystów angielskich w liczbie 9 osób wraz z delegatem M. S. Z., p. Bielskim. Na dworcu powitali goście przedstawiciel marszałka Sejmu, przedstawiciele sfer parlamentarnych, poselstwa angielskiego, M. S. Z., Min. Przem. i Handlu oraz prezydium komitetu przyjęcia. Przybyli parlamentarzyści angielscy zamieszkali w hotelu Europejskim. W godzinach przedpołudniowych złożyli goście wizytę postowi angielskiemu, ministrowi spraw zagr., ministrowi przemysłu i handlu, premierowi oraz marszałkom Sejmu i Senatu. O godz. 2 odbyło się śniadanie, wydane przez komitet przyjęcia w resursie kupieckiej. O godz. 4 po południu goście złożyli wieniec na płycie

nieznanego żołnierza.

W dniu 29 bm. p. prezes Rady Ministrów wydał w pałacu Prezydium Rady Ministrów obiad na cześć delegacji parlamentu angielskiego. W obiedzie brali udział delegacja angielska, członkowie rządu, marszałk. Sejmu i Senatu, przedstawiciele polskiego związku przemysłowców i handlowców, finansistów i górnictwa, członkowie Prezydium m. Warszawy, prezes sejmowej komisji budżetowej pos. Zdziechowski oraz szereg przedstawicieli świata gospodarczego. Po obiedzie odbyło się przyjęcie z udziałem sfer dyplomatycznych, parlamentarnych, gospodarczych, publicystycznych i towarzyskich. Przyjęcie w nader miłym nastroju przeciągnęło się aż po północ.

Wykrycie wielkiej afery szpiegowskiej w Katowicach.

Aresztowani zdrajcy działali na rzecz Niemiec.

Warszawa. Władze bezpieczeństwa w Katowicach na podstawie dłuższej obserwacji ustaliły, że były powstaniec górnośląski niejaki E. Richter uprawiał szpiegostwo wojskowo-polityczne na rzecz Niemiec.

Jako powstaniec, posiadał duże zaufanie w organizacjach polityczno-społecznych. Gdy poczuł się zupełnie bezpiecznym, wtenczas przeniósł się na stałe do Bytomia, skąd bardzo często przyjeżdżał na polską stronę Górnego Śląska.

Richter w dniu onegdajszym został aresztowany

przez nasze władze bezpieczeństwa, które zabrały mu na dworcu kolejowym znaczną ilość dokumentów kompromitujących go i szereg osób, jego bliższych znajomych, które również aresztowano. Okazało się po dokonaniu rewizji, u dwu jego współników, że w Katowicach istniała specjalna organizacja szpiegowska pracująca na rzecz Niemiec. Organizacja ta została zupełnie rozbita, a toczone się śledztwo ujawni bliższe szczegóły tej afery.

Rusini sami likwidują swój tajny uniwersytet we Lwowie.

Lwów, 29. 5. Odbyła się tu narada poważnych działaczy ruskich, na której zastanawiano się, co zrobić z tymi abiturjentami ruskimi, którzy w bieżącym roku szkolnym ukończą szkołę średnią. Postanowiono w rezultacie zlikwidować tajny uniwersytet ruski we Lwo-

wie, który de facto nie istnieje od dłuższego czasu i dla umożliwienia uczniom nauki polskiej w wyższych uczelniach znieść bojkot towarzyski tych studentów Rusinów, którzy uczęszczają dziś na uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy okazali współczucie, składając wieńce i kwiaty, oraz wzięli udział w pogrzebie naszej najukochańszej córeczki i siostrzenicy

śp. Irenki

k którą nam śmierć bezlitośnie wyrwała z objęć, składamy serdeczne „Bóg zapłać“.

Lubawa, 29. V. 1925 r.

Janostwo Synoradzcy.

Podziękowanie.

Za liczne dowody szczerzej zyczliwości okazanej nam w dniu naszych srebrnych godów składamy Towarzystwom, wszystkim przyjaciołom i znajomym na tej drodze najserdeczniejsze

„Bóg zapłać“

Lubawa, dnia 2. VI. 1925 r.

Adam Tykarski z żoną.

Do tutejszego rejestru handlowego, Oddział B. zapisano dziś pod nr. 4 firmę

„Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Spółka Akcyjna, Oddział w Lubawie“

Z mocy uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Banku Kredytowego w Warszawie, Spółki Akcyjnej z dnia 18 sierpnia 1924 r. i uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Spółki Akcyjnej z dnia 16 sierpnia 1924 r. oraz z mocy aktu zeznanego przed Notariuszem Jelwickim w Warszawie dnia 31. grudnia 1924 r. za nr. 1457, dokonana została fuzja Banku Kredytowego w Warszawie, Spółki Akcyjnej, z Bankiem dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Spółka Akcyjna. drogą przejęcia przez Bank dla Handlu i Przemysłu, Spółka Akcyjna, całego majątku i wszelkich praw Banku Kredytowego w Warszawie, Spółki Akcyjnej.

Lubawa, dnia 26 maja 1925 r.

Sąd Powiatowy.

Przymusowa licytacja!

Dnia 8-go czerwca 1925 o godz. 11-ej przedpoł. sprzedawać będą złożone na spichrzu u p. E. Gałki rozmaite artykuły żywnościowe a to:

kawę, kakao, ocet, cykorję, mydło itp.

najwięcej dającym za gotówkę.

Lubawa, dnia 1-go czerwca 1925 r.

Weiss, komornik sądowy.

Obwieszczenie.

Niniejszem podaję do wiadomości, że w dnie targów oraz jarmarków na bydło i konie zakazane jest wszelkie skupywanie wzgl. sprzedawanie bydła na ulicach miasta. Na targi i jarmarki bydłace przeznaczone jest Targowisko Miejskie, znajdujące się za przystankiem kolejowym Lidzbark, miasto. W razie niezastosowania się do powyższego, winni tak kupujący, jak sprzedający, karani będą, Lidzbark, dnia 28 maja 1925 r.

Magistrat,

M. Rochon, burmistrz.

Państw. Nadleśn. Kostkowo

urządza

dnia 10-go czerwca, o godz. 9-tej rano w Kiełpinach (oberża p. Chachulskiej)

ostatnią licytację na drewno,

z rewirów Kiełpiny — opał i użytk, oraz z rewirów Olszewo i Kostkowo — minimalne ilości opału i użytku

Po skończeniu powyższej licytacji odbędzie się

licytacja na trawy z łąk z rew. Kostkowo

Nadleśniczy Państwowy.

Dobrowolna licytacja!

Z powodu wyprowadzenia się będę sprzedawał za gotówkę najwięcej dającym w czwartek, dnia 4. czerwca b. r. o godzinie 2-giej

szafy, stoły, krzesła, maszynę do prania, do sieczki, do buraków, centryfugę, rozm. sprzęty kuchenne gospodarcze i remizę.

Łąkorz. dnia 1. czerwca 1925 r.

Pronobis, kierownik szkoły

ZJAZD

Samodz. Rzemieślników w Nowemmieście n. Drwęcą.

W niedzielę, dnia 7. VI. 1925 r.

odbędzie się

w Nowemmieście n. Drwęcą zjazd wszystkich samodzielnych rzemieślników powiatu lubawskiego.

Powyższe podaję niniejszem z polecenia Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu do publicznej łaskawej wiadomości.

W. Jabłoński,

Delegat Izby Rzemieślniczej.

Polski Czerwony Krzyż

Komitet miejscowy w Nowemmieście

urządza

dnia 11 czerwca b. r.

o godzinie 3-ej po południu

WIELKA Zabawę Ogrodową

w Parku Miejskim w Nowemmieście z następującym programem:

Koncert muzyki wojskowej. Bufet we własnym zarządzie bardzo obfity. Loteria fantowa. Koło szczęścia. Premiowe strzelanie do tarczy. Ćwiczenia drużyny Sokolej. Korowód dla szkoły. Ogień sztuczny, i wiele innych niespodzianek

W razie niepogody zabawa odbędzie się w sali HOTELU POLSKIEGO.

Wstęp: Dla dorosłych 50 gr, dla rodzin 1 zł, dla szkoły 20 gr.

Komitet.

Pamiętajmy o tygodniu Polskiego Czerwonego Krzyża

BACZNOŚĆ

Niniejszem podaję do łaskawej wiadomości Szanownej publiczności Nowemmiasta i okolicy, iż z dniem dzisiejszym otwieram

własny warsztat stolarski

w domu p. Michezyńskiego ul. Jagiellońska. Wykonuję wszelką pracę w domu i poza domem i proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa.

Edward Wałdowski, Nowemmiasto mistrz stolarski.

Saletrę chilijską

na jarzyny i buraki

poleca

Rolnik, Nowemmiasto.

OGŁOSZENIE.

W piątek, dnia 5-go czerwca odbędzie się w Lidzbarku

jarmark na bydło i konie

Lidzbark, dnia 28. maja 1925 r.

Magistrat

M. Rochon, burmistrz.

A. ZALEWSKI

Drogerja Medycyna i skład tow. kolonialnych

Nowemmiasto Rynek narożnik

poleca po najniższych cenach i przeszło 100 najmodniejszych wzorów

TAPETY

Farby, lakiery, pokost holenderski, kredę do bielenia, szczotki, pędzle, lakier do kapeluszy w różnych kolorach, smarowidło na osie, tran na skórę, benzynę, iapki na muchy, oraz wszelkie towary kolonialne.

Stowarzysz. Rolniczo-Handlowe

Nowemmiasto Pomorze ODDZIAŁ LUBAWA

poleca dla

Kółek Rolniczych

prima węgiel górnośląski oraz saletrę.

Do naszej drukarni poszukujemy silnego i zdrowego

UCZNIA

z dobremi świadectwami szkolnymi. Zgłoszenia z własnoręcznie napisanym życiorysem i dołączeniem ostatniego świadectwa skierować do

„DRWĘCY“ w Nowemmieście.

Obelgę

rzucaną na p. Franciszka Kozłowskiego i jego rodzinę z W. Bałówek

odwołuje

W. Biegalski, Nawra.

Obelgę

rzucaną na p. Leokadję Kozłowską z W. Bałówek

odwołuje

W. Biegalski, Nawra.

Obelgę

rzucaną dnia 25. maja bm. na p. burmistrza z Lubawy

odwołuje

i przepraszam Marjan Czacharowski, Tynwałd.

Sprzeda rozsadki

kapusty

Dominium, Marjanowo.